

Palvelualue	Sivu arviointi kertomu ksessa	Tarkastuslautakunnan suositukset ja kysymykset	Palvelualueen vastine vuoden 2024 tilinpäätöksen arviointikertomukseen
Opetuksen ja kasvatuksen palvelualue	25	Kysymys: Kuinka ennakoivaa ja tarkkaa talouden suunnittelu on lapsikohtaisten laskelmien suhteen? Paljonko lapsia on perustuen ja tehostetun tuen piirissä sekä, mikä on yhden lapsen kustannus riippuen tuen saannista, olipa kyse ala- tai yläkoulusta tai varhaiskasvatuksesta?	Viime vuosien aikana on tehty lapsikohtaisten hintojen laskentaa, mutta työ on kesken ja tehdyt laskelmat eivät ole vielä luotettavia. Talouden suunnittelussa euroja varataan lisäen tai vähentäen edellisen vuoden budjettia väestösuunnitteen mukaan. Lapsikohtaiseen kustannukseen vaikuttaa ikä. 1. luokkaisella tunteja viikossa on yleensä 21 ja yläkoulun yhdeksännellä 31. Varhaiskasvatuksessa laskentaan vaikuttaa yli- ja alle 3-vuotiaiden sekä esiopetusikäisten kustannus jaoteltuna kunnalliseen ja yksityiseen varhaiskasvatukseen ja ruotsinkieliseen ostopalvelutoimintaan. Lisäksi järvenpääläisiä lapsia on hoidossa muissa kunnissa, joista maksetaan heidän määrittämän hoidon kustannuksen mukaisesti. Sekä varhaiskasvatuksessa että opetuksessa toiminta tapahtuu ryhmissä ja eurojen lisäykset tai vähennykset tapahtuvat ryhmätasolla pääsääntöisesti henkilökuntamäärän muutosten mukaisesti. Perusopetuksessa lapsimäärät ja lapsien tuen tarpeet muuttuvat lukuvuoden aikana. Lukiokoulutuksessa suunnittelu on helpompaa, sillä lukuvuoden aikana oppilasmäärä ei juuri muutu. Varhaiskasvatuksessa seurataan yli- ja alle 3-vuotiaiden sekä esiopetusikäisten lasten määrää sekä kunnallisessa että yksityisessä varhaiskasvatuksessa. Lapsimääriä seurataan kuukausi- ja vuositasolla. Lapsimäärä muuttuu kuukausittain ollen korkeimmillaan toukokuussa ja matalimmillaan elokuussa ja ero lapsimäärissä näiden kuukausien välillä on 200-300 lasta. Lapsen tukemiseen liittyen on havaittu tarpeita tiedolla johtamisen kehittämiseen. Työ on aloitettu osana tiedolla johtamisen projektia ja keväällä 2025 on kartoitettu tietotarpeet lapsen tukemiseen liittyen ja samalla määriteltä mihin tavoitteeseen tietotarve liittyy ja mistä tieto on mahdollista tuottaa. Tällä hetkellä joitakin tietoja on kerätty käsin excel-taulukoihin, joita ei ole päivitetty säännöllisesti eikä tietoa ole jaettu. Perusopetuksessa on ollut erityisen tuen piirissä noin 460 oppilasta ja tehostetun tuen piirissä noin 820 oppilasta kokonaisoppilasmäärän ollessa noin 4580 sisältäen valmistavan opetuksen oppilaat. Kaikkein kalleinta on opetus pienessä 8 tai kuuden oppilaan ryhmässä, jossa on opettajan lisäksi oppilaalla henkilökohtainen avustaja (koulunkäynninohjaaja) koko päivän.
Opetuksen ja kasvatuksen palvelualue	25	Kysymys: Miten on mahdollista, että tällainen virhe on tapahtunut ja, mihin hankekulut on käytetty, kun ne on käytetty kahteen kertaan? (Tilinpäätös, s. 92)	<i>Ote tilinpäätöksestä 2024: "Hankkeiden budjetoinnissa oli virhe, jossa hanketuotot oli kirjattu käyttösuunnitelmaan, mutta vastaavat hankemenot oli budjetoitu käyttösuunnitelmassa väärään paikkaan, jolloin hankekulut ovat toteutuneet tuplana."</i> Kirjaus on epätarkka. Hankekulut eivät ole toteutuneet tuplana. Hankkeisiin osallistutaan olevien määrärahojen puitteissa, mikä tarkoittaa sitä, että mikäli saatavat hankeavustukset eivät riitä kattamaan hankkeesta aiheutuvia menoja, tulee palvelualueen karsia määrärahoja yksiköistä omavastuuosuuksien rahoittamiseksi. Ulkopuolista hankerahoitusta ei lähtökohtaisesti huomioida budjetissa. Opetuksessa ulkopuolinen rahoitus oli kuitenkin syötetty tuloksi käyttösuunnitelmaan, mutta vastaavia hankemenoja ei oltu lisätty käyttösuunnitelman menoiksi. Näin ollen vuoden aikana tulobudjetti oli laadittu vastaamaan tosiasiallisesti kertyviä tuloja, mutta menobudjetista puuttui ulkoisella rahoituksella katettavat hankemenot. Syöttötavasta johtuen tulot toteutuivat budjetin mukaisesti, mutta menot ylittivät budjetin koko vuoden. Virheen oikaisemiseksi palvelualueen olisi vuoden aikana pitänyt karsia menojansa hanketuloja + omavastuita vastaavalla summalla, jotta yksiköt olisivat nähneet käytettävissä olevat tosiasialliset määrärahat ja budjetti ei olisi yksiköissä näyttäytynyt käytettävissä olevia määrärahoja suurempana. Syöttöongelma lienee aiheutunut siitä, että käyttösuunnitelmaa laadittaessa sitovien määrärahojen edellyttämiä menosopeutuksia ei ole riittävässä määrin tunnistettu eikä näin ollen kyetty kohdistamaan karsintoja yksiköihin.
Opetuksen ja kasvatuksen palvelualue	25	Suositus: Toimintaketjua tulee tarkastella erittäin kriittisesti ja löytää toimintakohdat, jotka ovat mahdollistaneet tällaisen virheen sattumisen sekä korjata ne, jottei samaa tapahdu uudestaan. (Tilinpäätös, s. 92)	Vuoden 2025 osalta budjetoinnissa on kirjaukset tehty toisella tapaa, mutta budjetissa ei edelleenkaan ole varauduttu omavastuuosuuksiin. Talouden seurantaan on keskitytty ja suunnitelmia tilanteen korjaamiseksi on tehty.
Opetuksen ja kasvatuksen palvelualue	25	Kysymys: Miksi lapsivaikutusten arviointia ei ole saatu vielä otettua käyttöön? Millaisella aikataululla saamme tuloksia systemaattisen arvioinnin kokeilusta?	Lapsivaikutusten arviointia ei ole toteutettu systemaattisesti, koska on yritetty löytää hyvää tapaa tehdä sitä. Vaikutusten arviointi on osa koko kaupungin päätöksen tekoa ja kaupungilla on yhteinen lomakepohja arviointien tekemiseen sisältäen lapsivaikutusten arvioinnin. Arviointiin on tehty palvelualueella myös erillinen toimintamalli ja sitä on kokeiltu muutamia kertoja. Kokeiluissa on todettu, että mallissa on edelleen kehitettävää. Käynnissä olevien kouluhankkeiden osalta lapsivaikutusten arviointia viedään eteenpäin syksyn 2025 ja kevään 2026 aikana.
Opetuksen ja kasvatuksen palvelualue	25	Suositus: Lapsivaikutusten arvioinnin käyttöönottoa tulee edistää mahdollisimman joutuisasti tässä taloudellisesti haastavassa tilanteessa, jossa sopeutuspäätöksiä tehdään jatkuvasti ilman kattavaa vaikutusten arviointia, myös lasten yleisen turvallisuuden ja hyvinvoinnin huomioimiseksi.	Käynnissä olevien kouluhankkeiden ja palveluverkkosuunnitelman työstön osalta lapsivaikutusten arviointia viedään eteenpäin.